

ประสิทธิผลการก่อสร้างเสนาสนะภายในวัดของพระสังฆาธิการ
ในอำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี
EFFECTIVENESS OF BUILDING CONSTRUCTION IN MONASTERY
OF ADMINISTRATIVE MONKS AT PHANATNIKHOM DISTRICT,
CHONBURI PROVINCE

พระอธิการหิรัญ ฐานากโร* พระสุธีวีรบัณฑิต (โช้ว ทสสนิโย)** พระมหาภคญาณ กิตติโสภณ***

PhraathikarnHirun Thānākaro, Phra Sutvirabandit (Chow Thatsaniyo),
Phramaha Krisada

Received: May 22, 2019

Revised: June 27, 2019

Accepted: June 30, 2019

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์ คือ 1) เพื่อศึกษาประสิทธิผลการก่อสร้างเสนาสนะภายในวัดของพระสังฆาธิการในอำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี 2) เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นของพระสงฆ์ที่ต่อประสิทธิผลการก่อสร้างเสนาสนะภายในวัดของพระสังฆาธิการในอำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล 3) เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะที่มีต่อประสิทธิผลการก่อสร้างเสนาสนะภายในวัดของพระสังฆาธิการในอำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี

ระเบียบวิธีวิจัยเป็นการวิจัยแบบผสมผสานวิธี (Mixed - Methods Research) ระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณ โดยการวิจัยเชิงสำรวจ เก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถามจากพระสังฆาธิการในอำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี ได้จำนวน 277 รูป จากประชาชนทั้งหมด 900 รูป โดยใช้สูตรการคำนวณกลุ่มตัวอย่างของ ทาโร่ ยามาเน่ (Taro Yamane) เครื่องมือการวิจัยเป็นแบบสอบถาม มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับอยู่ที่ 0.759 เป็นคำถามแบบปลายเปิดและปลายปิด โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทาง

* Master of Arts Program in Buddhist Management, Faculty of Social Sciences, Mahachulalongkornrajavidyalaya University.

** Department of Political Science, Faculty of Social Sciences, Mahachulalongkornrajavidyalaya University.

*** Department of Political Science, Faculty of Social Sciences, Mahachulalongkornrajavidyalaya University.

สังคมศาสตร์ในการวิเคราะห์ข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิจัยคือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบค่าที (t-test) และค่าเอฟ (F-test) และการวิจัยเชิงคุณภาพ ด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 10 รูป/คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหาเชิงพรรณนา

ผลการวิจัยพบว่า

1) ประชาชนกลุ่มตัวอย่าง ที่มีความคิดเห็นต่อประสิทธิผลการก่อสร้างเสนาสนะภายในวัดของพระสังฆาธิการในอำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.12$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ความคิดเห็นของพระสงฆ์ที่มีต่อประสิทธิผลการก่อสร้างเสนาสนะภายในวัดของพระสังฆาธิการในอำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี อยู่ในระดับมากทุกด้าน คือ ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านบริหารทั่วไป ด้านการบริหารวัสดุอุปกรณ์ ตามลำดับ

2) ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของพระสงฆ์ที่มีต่อประสิทธิผลการก่อสร้างเสนาสนะภายในวัดของพระสังฆาธิการในอำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี จำแนกตามข้อมูลส่วนบุคคล พบว่า ด้านอายุ ด้านวุฒิการศึกษานักธรรม ด้านวุฒิการศึกษาเปรียญธรรม ด้านวุฒิการศึกษาสามัญ ด้านตำแหน่งพระสังฆาธิการ พบว่า พระสงฆ์ ที่มีความคิดเห็นต่อประสิทธิผลการก่อสร้างเสนาสนะภายในวัดของพระสังฆาธิการในอำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี โดยภาพรวม ไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ ส่วนด้านพรรษา พบว่า พระสงฆ์ ที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อประสิทธิผลการก่อสร้างเสนาสนะภายในวัดของพระสังฆาธิการในอำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี โดยภาพรวม แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้

3) ปัญหา อุปสรรค ประสิทธิผลการก่อสร้างเสนาสนะภายในวัดของพระสังฆาธิการในอำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี พบว่า 1) พระสังฆาธิการขาดการวางแผนพัฒนาวัดให้สอดคล้องกับแผนการพัฒนางานก่อสร้างอื่นๆ ภายในวัด 2) พระสังฆาธิการขาดการจัดทำบัญชีการก่อสร้างเสนาสนะ 3) พระสังฆาธิการขาดการจัดการระบบสาธารณูปโภคภายในวัด 4) พระสังฆาธิการขาดการจัดทำบัญชีพัสดุ ครุภัณฑ์ ไว้เป็นหมวดหมู่ ข้อเสนอแนะ พบว่า 1) พระสังฆาธิการควรมีการวางแผนพัฒนาวัดให้สอดคล้องกับแผนการพัฒนางานก่อสร้างอื่นๆ ภายในวัด 2) พระสังฆาธิการควรมีการจัดทำบัญชีการก่อสร้างเสนาสนะ 3) พระสังฆาธิการควรมีการจัดการระบบสาธารณูปโภคภายในวัด 4) พระสังฆาธิการควรมีการจัดทำบัญชีพัสดุ ครุภัณฑ์ ไว้เป็นหมวดหมู่

คำสำคัญ: ประสิทธิภาพ การก่อสร้างเสนาสนะ

ABSTRACT

The objectives of this research were: 1. to study the effectiveness of building construction in monasteries of administrative monks at Phanasnikom District, Chonburi Province, 2. to compare opinions of monks towards the effectiveness of building construction in monasteries at Panasnikom District, Chonburi Province and 3. to study problems, obstacles and recommendations for the effectiveness of building construction in monasteries at Phanasnikom District, Chonburi Province.

Methodology was the mixed methods: The quantitative research collected data from 277 samples derived from the populations of 900 monks, using Taro Yamane's formula with open and close ended questionnaires with reliability score at 0.759 and analyzed data with social research analysis program with frequencies, percentiles, mean and standard deviation, t-test, F-test.

The qualitative research collected data from 10 key informants with structured-in-depth-interview scripts. Data were analyzed by descriptive interpretation.

Findings were as follows:

1. Monk's opinions toward the effectiveness of building construction in monasteries at Phanasnikom District, Chonburi Province by overall were at high level ($\bar{X} = 4.12$). Opinions toward each aspect were also at high level; personnel administration, general budget and material administration respectively.

2. Monks' pinions comparison towards the effectiveness of building construction in monasteries at Phanasnokom District, Chonburi Province were that monks with different ages, Dhamma and Pali education levels, formal education, administrative ranks, did not have different opinions toward the effectiveness of building construction in monasteries at Phanasnokom District, Chonburi Province, denying the set hypothesis. Only monks with different ordained yeas had different opinions towards the effectiveness of building construction in monasteries at

Phanasnikom Disrict, Chonburi Province at statistical significant level at 0.05, accepting the set hypothesis.

3. Problems, obstacles of effectiveness of building construction In monasteries at Phanasnikom, Chonburi Province were that: 1) administrative monks lacked monasteries development plans paralleling with building construction in monasteries, 2) administrative monks did not make book-keeping record of building constructions, 3) administrative monks lacked facilities system in monasteries, 4) administrative monks lacked book-keeping and did not categorizes heavy equipment and hardware. Recommendation: 1) administrative monks should have clear plan of monastery development along with building constructions in monasteries, 2) administrative monks should have book-keeping of building constructions 3) administrative monks should have facility system in monasteries and 4) administrative monks should have book-keeping and categorize materials, equipment and hardware.

Keywords: Effectiveness Building Construction.

1. บทนำ

ในสมัยปัจจุบันพระพุทธศาสนามีบทบาทอย่างยิ่งต่อมั่นคงของประเทศชาติและจิตใจของประชาชนทั้งยังมีความผูกพันกับวิถีชีวิตของประชาชนในชุมชนทางด้านวัฒนธรรม และขนบธรรมเนียมจารีตประเพณี รวมทั้งยังสงเคราะห์อุปนิสัยของคนในชุมชนให้มีจิตใจที่มีแต่ความอ่อนโยน ดังนั้นความสัมพันธ์ระหว่างประชาชนกับพระพุทธศาสนาโดยมีวัดเป็นองค์กรทางศาสนาที่เป็นพื้นฐานทางสังคม จะเห็นได้ว่าไม่สามารถจะแยกออกจากกันได้ (Phramaha Anusak Chanthralak, 2008) การบำรุงดูแลรักษาวัดจึงเป็นหน้าที่ของเจ้าอาวาส ในการจัดกิจกรรมและศาสนสมบัติของวัดให้เป็นไปด้วยดี จะเห็นได้ว่าโดยหน้าที่ๆ ได้รับมอบหมายตามหน้าที่โดย พ.ร.บ. คณะสงฆ์นั้นก็ชัดเจนอยู่แล้วถึงหน้าที่ของเจ้าอาวาสในเรื่องการดูแลจัดการภายในวัดให้เรียบร้อย หากมองตาม พ.ร.บ. แล้วเราหมาย เอางานทั้ง 6 ด้าน คือ ด้านการปกครอง ด้านการศึกษา ด้านการเผยแผ่ ด้านการสาธารณูปการ ด้านการศึกษาสงเคราะห์ และด้านการสาธารณสงเคราะห์ แต่หากมองรูปลักษณะภายนอกของวัด วัดไหนหากมีสิ่งก่อสร้างที่ไม่งดงามหรือ พุพังชำรุด ก็จะทำให้เป็นที่ติเตียนของพุทธศาสนิกชนได้

ปัญหาและอุปสรรคในการบริหารจัดการด้านสาธารณูปการของพระสังฆาธิการในอำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี พระสงฆ์ส่วนมากไม่ค่อยจะมีความรู้ความเข้าใจในการก่อสร้างและการบูรณปฏิสังขรณ์ ทำให้ขาดประสบกับปัญหาในด้านต่างๆ ตามมา เช่นขาดการพัฒนาและดูแลรักษาที่ดี ไม่มีการจัดทำทะเบียนทรัพย์สินของวัด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะพระสังฆาธิการที่ดูแลและรับผิดชอบงานด้านสาธารณูปการโดยตรงมีจำนวนน้อย ทำให้ขาดการวางแผน การดำเนินงาน การกำกับดูแล และการตรวจสอบผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง และการใช้บุคลากรที่ไม่มีความชำนาญในสาขานั้น ๆ ทำให้มีวัดร้างเกิดเพิ่มมากขึ้น

ดังนั้น ผู้เขียนวิจัยจึงมีความสนใจศึกษางานด้าน การสาธารณูปการ ซึ่งเป็นงานหนึ่งของเจ้าอาวาส ในงาน 6 ด้าน งานการสาธารณูปการเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการก่อสร้าง การบูรณะซ่อมแซม ปฏิสังขรณ์ เสาสนะภายในวัด รวมถึงการก่อสร้างวัด ขุดตั้งวัด ขอรับพระราชทานวิสุงคามสีมา ซึ่งเป็นการสร้างถาวรวัตถุที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการนำมาซึ่งความศรัทธาแห่งพุทธบริษัท ดังจะเห็นโดยทั่วไปว่า การบริจาคตรัพย์ในพุทธศาสนานั้น ส่วนมากจะบริจาคตเพื่อการสร้างถาวรวัตถุ หรือไม่ก็เป็นบูรณปฏิสังขรณ์ ซึ่งงานวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยเล็งเห็นถึงความสำคัญว่าพระสังฆาธิการในอำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี นั้นได้ดำเนินการบริหารจัดการงานคณะสงฆ์ด้านสาธารณูปการไปในรูปแบบใดบ้าง ซึ่งในปัจจุบันการบริหารจัดการด้านดังกล่าวถือว่าดีอยู่แล้วแต่หากได้พบปัญหาหรืออุปสรรคในบางประการที่ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยอยู่นี้ ก็จะทำให้ทางคณะสงฆ์ ได้ดำเนินการพัฒนาให้มีความเจริญยิ่งขึ้นต่อไปทั้งยังเป็นกรณีศึกษาเพื่อนำไปวางแผนพัฒนากิจการคณะสงฆ์ในจังหวัดอื่น ๆ ด้วย

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาประสิทธิภาพผลการก่อสร้างเสนาสนะภายในวัดของพระสังฆาธิการในอำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี

2.2 เพื่อเปรียบเทียบประสิทธิภาพผลการก่อสร้างเสนาสนะภายในวัดของพระสังฆาธิการในโดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

2.3 เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับประสิทธิภาพการก่อสร้างเสนาสนะภายในวัดของพระสังฆาธิการในอำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี

3. วิธีดำเนินการวิจัย

3.1 รูปแบบการวิจัย

รูปแบบการวิจัยแบบผสมวิธี โดยใช้ระเบียบวิธีการวิจัยเชิงปริมาณโดยการแจกแบบสอบถาม และการวิจัยเชิงคุณภาพ ที่เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้การสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 10 รูป/คน

3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างและผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ พระสงฆ์ที่อยู่ในเขตการปกครองคณะสงฆ์ในอำเภอเมืองจังหวัดชลบุรี โดยมีกลุ่มเป้าหมาย ซึ่งมีพระสงฆ์ที่จำพรรษาอยู่จำนวน 900 รูป กลุ่มตัวอย่างคือ พระสงฆ์จาก ทั้งสิ้น 14 ตำบล จำนวน 277 รูป โดยใช้การสุ่มกลุ่มตัวอย่างจากสูตรของ ทาโรยามาเน่ (Taro Yamane) ซึ่งใช้ระดับความคลาดเคลื่อนที่ 0.05 (Chutira Rabop,2009) เพื่อศึกษาประสิทธิภาพการก่อสร้างเสนาสนะภายในวัดของพระสังฆาธิการในอำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี ใน 4 ด้าน

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถามที่ผู้เขียนงานวิจัยสร้างขึ้นและผ่านการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง ระหว่างข้อคำถามและวัตถุประสงค์โดยหาค่าความเชื่อมั่นด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ตามวิธีการของครอนบาค ซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.759 และแบบสัมภาษณ์ ที่ผู้เขียนงานวิจัยสร้างและพัฒนาเพื่อกำหนดประเด็นข้อคำถามที่ใช้เป็นแนวทางในการสัมภาษณ์โดยยึดตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย การสัมภาษณ์นั้น ผู้เขียนงานวิจัยใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก เพื่อใช้เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยและบันทึกการสัมภาษณ์ด้วยวิธีการจดบันทึก

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูลสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้เขียนวิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามที่เก็บรวบรวมได้มาตรวจสอบความสมบูรณ์และความถูกต้องแล้ว ทำการวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ และวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ โดยการนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาจำแนกเป็นประเด็นสำคัญ วิเคราะห์ค่าให้สัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลสำคัญ โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหาประกอบบริบท และทำการสังเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์การวิจัยและนำเสนอในรูปของความเรียง

1) การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถาม ผู้เขียนวิจัยนำข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้จากแบบสอบถามมาประมวลผลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์ วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามโดยใช้ค่าความถี่ และค่าร้อยละ เปรียบเทียบความคิดเห็นจากผู้ตอบแบบสอบถาม

ใช้สถิติการวิเคราะห์ คือ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบสมมติฐานเพื่อหาผลเปรียบเทียบ ของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ผู้เขียนวิจัยใช้การทดสอบค่าเอฟ (F-test) ด้วยวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ในกรณีตัวแปรต้นตั้งแต่ 3 กลุ่มขึ้นไป เมื่อพบว่ามีความแตกต่างจะทำการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด โดยกำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และข้อมูลจากแบบสอบถามปลายเปิดผู้วิจัยจะทำการรวบรวมข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม จากนั้นจึงจัดกลุ่มข้อมูล ตามสาระสำคัญที่ได้กำหนดไว้ในคำถามปลายเปิด แล้วจึงวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหาประกอบตาราง

2) การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสัมภาษณ์ ผู้เขียนวิจัยจัดกลุ่มข้อมูล ตามลำดับความสำคัญของประเด็นการสัมภาษณ์ที่กำหนดไว้ จากนั้น จึงทำการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหาประกอบบริบท

4. สรุปผลการวิจัย

4.1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นผู้มีอายุระหว่าง 41-50 ปี จำนวน 87 รูป คิดเป็นร้อยละ 31.41 ผู้มีอายุพรรษา 6 – 10 พรรษา จำนวน 80 รูป คิดเป็นร้อยละ 28.88 ผู้มีการศึกษานักธรรมชั้นเอก จำนวน 206 รูป คิดเป็นร้อยละ 74.37 ผู้ไม่มีวุฒิเปรียญธรรม จำนวน 156 รูป คิดเป็นร้อยละ 56.32 ผู้มีวุฒิการศึกษาสามัญชั้นต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 105 รูป คิดเป็นร้อยละ 37.91 ผู้ไม่มีตำแหน่งพระสังฆาธิการ จำนวน 199 รูป คิดเป็นร้อยละ 71.84

5.2 ระดับความคิดเห็นของพระสงฆ์ที่มีต่อประสิทธิผลการก่อสร้างเสนาสนะภายในวัดของพระสังฆาธิการในอำเภอพนสนิม จังหวัดชลบุรี พบว่า โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.12$, S.D. = 0.350) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน

4.3 ผลเปรียบเทียบความคิดเห็นของพระสงฆ์ที่มีต่อประสิทธิผลการก่อสร้างเสนาสนะภายในวัดของพระสังฆาธิการในอำเภอพนสนิม จังหวัดชลบุรี จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า พระสงฆ์ ที่มีอายุ วุฒิกศึกษานักธรรม วุฒิกศึกษาเปรียญธรรม วุฒิกศึกษาสามัญ ตำแหน่งพระสังฆาธิการ ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อประสิทธิผลการก่อสร้างเสนาสนะภายในวัดของพระสังฆาธิการในอำเภอพนสนิม จังหวัดชลบุรี โดยภาพรวม ไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้

พระสงฆ์ ที่มีพรรษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อประสิทธิผลการก่อสร้างเสนาสนะภายในวัดของพระสังฆาธิการในอำเภอพนสนิม จังหวัดชลบุรี โดยภาพรวม แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้

4.4 ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ ประสิทธิภาพการก่อสร้างเสนาสนะภายในวัดของพระสังฆาธิการในอำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี พบว่า 1) พระสังฆาธิการขาดการวางแผนพัฒนาวัดให้สอดคล้องกับแผนการพัฒนางานก่อสร้างอื่นๆ ภายในวัด 2) พระสังฆาธิการขาดการจัดทำบัญชีการก่อสร้างเสนาสนะ 3) พระสังฆาธิการขาดการจัดการระบบสาธารณูปโภคภายในวัด 4) พระสังฆาธิการขาดการจัดทำบัญชีพัสดุ ครุภัณฑ์ ไว้เป็นหมวดหมู่ ข้อเสนอแนะ พบว่า 1) พระสังฆาธิการควรมีการวางแผนพัฒนาวัดให้สอดคล้องกับแผนการพัฒนางานก่อสร้างอื่นๆ ภายในวัด 2) พระสังฆาธิการควรมีการจัดทำบัญชีการก่อสร้างเสนาสนะ 3) พระสังฆาธิการควรมีการจัดการระบบสาธารณูปโภคภายในวัด 4) พระสังฆาธิการควรมีการจัดทำบัญชีพัสดุ ครุภัณฑ์ ไว้เป็นหมวดหมู่

5. อภิปรายผลการวิจัย

การอภิปรายผลการวิจัยครั้งนี้ จะกล่าวถึงประสิทธิภาพการก่อสร้างเสนาสนะภายในวัดของพระสังฆาธิการในอำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี โดยผู้วิจัยจะกล่าวถึงประเด็นสำคัญและน่าสนใจและนำมาอภิปรายดังนี้

5.1 ความคิดเห็นของพระสงฆ์ต่อ“ประสิทธิภาพการก่อสร้างเสนาสนะภายในวัดของพระสังฆาธิการในอำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี” พบว่า ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.87$, S.D. = 0.369) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (Phrakhru Palatkittiwat (Khacha Panyatro,2009) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การบริหารจัดการวัดของพระสังฆาธิการในอำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม” ผลการวิจัยพบว่า ด้านการสาธารณูปการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านมีประเด็นที่จะนำมาอภิปรายได้ดังนี้

1) ด้านการบริหารงานบุคคล ผลการวิจัยพบว่า พระสงฆ์ที่มีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพการก่อสร้างเสนาสนะภายในวัดของพระสังฆาธิการในอำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (Wilawan Sennok, 2014) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การบริหารงานบุคคลของผู้บริหารสถานศึกษาตามหลักสัปปุริสธรรม 7 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุกดาหาร เขต 1” ผลการวิจัยพบว่า ด้านการพัฒนาบุคคล อยู่ในระดับมาก

2) ด้านการบริหารงบประมาณ ผลการวิจัยพบว่า พระสงฆ์ที่มีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพการก่อสร้างเสนาสนะภายในวัดของพระสังฆาธิการในอำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี ด้านการบริหารงบประมาณ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.15$, S.D. = 0.474) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (Panha Saman,2009) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “ศึกษาการบริหารงาน

ธุรการในมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยอำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา” ผลการวิจัยพบว่า ด้านการบริหารงานการเงินและบัญชี อยู่ในระดับมาก

3) ด้านบริหารทั่วไป ผลการวิจัยพบว่า พระสงฆ์ที่มีความคิดเห็นต่อประสิทธิผลการก่อสร้างเสนาสนะภายในวัดของพระสังฆาธิการในอำเภอพนสนิมคม จังหวัดชลบุรี ด้านบริหารทั่วไปในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.80$, S.D. = 0.599) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (Lakkhana Phanthakhetkon, 2014) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “ความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนต่อการบริหารการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กการเทศบาลตำบลลาดยาว อำเภอลาดยาว จังหวัดนครสวรรค์” ผลการวิจัยพบว่า ด้านการบริหารงานทั่วไป โดยรวมอยู่ในระดับมาก

4) ด้านการบริหารวัสดุอุปกรณ์ ผลการวิจัยพบว่า พระสงฆ์ที่มีความคิดเห็นต่อประสิทธิผลการก่อสร้างเสนาสนะภายในวัดของพระสังฆาธิการในอำเภอพนสนิมคม จังหวัดชลบุรี ด้านการบริหารวัสดุอุปกรณ์ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.02$, S.D. = 0.465) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (Phra Thiraphong Thirapanyo (Chanthana), 2013) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “ประสิทธิผลในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช” ผลการวิจัยพบว่า ด้านการบริหารวัสดุอุปกรณ์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

5.2 ความคิดเห็นของพระสงฆ์ต่อ “ประสิทธิผลการก่อสร้างเสนาสนะภายในวัดของพระสังฆาธิการในอำเภอพนสนิมคม จังหวัดชลบุรี” จำแนกตามสมมุติฐาน

สมมุติฐานที่ 1 พระสงฆ์ ที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อประสิทธิผลการก่อสร้างเสนาสนะภายในวัดของพระสังฆาธิการในอำเภอพนสนิมคม จังหวัดชลบุรี โดยภาพรวม ไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ (Phra Mongkhon Thitimangkhalo, 2009) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อขวัญกำลังใจของพระสงฆ์ในการเผยแผ่พระพุทธศาสนา : ศึกษาเฉพาะกรณีพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน ในเขตปกครองคณะสงฆ์ภาค 15” จากผลการทดสอบสมมุติฐานการวิจัย พบว่า อายุ พรรษา วุฒิการศึกษาสามัญ วุฒิการศึกษานักธรรม วุฒิการศึกษาบาลี ไม่พบความแตกต่างตามนัยสำคัญทางสถิติที่ได้กำหนดไว้ จึงปฏิเสธสมมุติฐานการวิจัย **สมมุติฐานที่ 2** พระสงฆ์ ที่มีพรรษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อประสิทธิผลการก่อสร้างเสนาสนะภายในวัดของพระสังฆาธิการในอำเภอพนสนิมคม จังหวัดชลบุรี โดยภาพรวม แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงยอมรับสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ (Phra Kasem sak Worasakso (Ar sanathong), 2010) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “บทบาทพระสังฆาธิการในการบริหารกิจการคณะสงฆ์ อำเภอชุมแสง จังหวัดนครสวรรค์” ผลวิจัยพบว่า แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 **สมมุติฐานที่ 3** พระสงฆ์ ที่มีวุฒิการศึกษานักธรรม ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อประสิทธิผลการก่อสร้างเสนาสนะภายใน

วัดของพระสังฆาธิการในอำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี จำแนกตามวุฒิการศึกษาชั้นมัธยมศึกษา โดยภาพรวม ไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ (Phra Thawatchai Charuthammo (Si suk), 2009) ได้วิจัยเรื่อง ประสิทธิภาพการบริหารกิจการคณะสงฆ์ : กรณีศึกษาวัดในอำเภอหนองแสง จังหวัดสระบุรี พบว่า โดยรวม ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

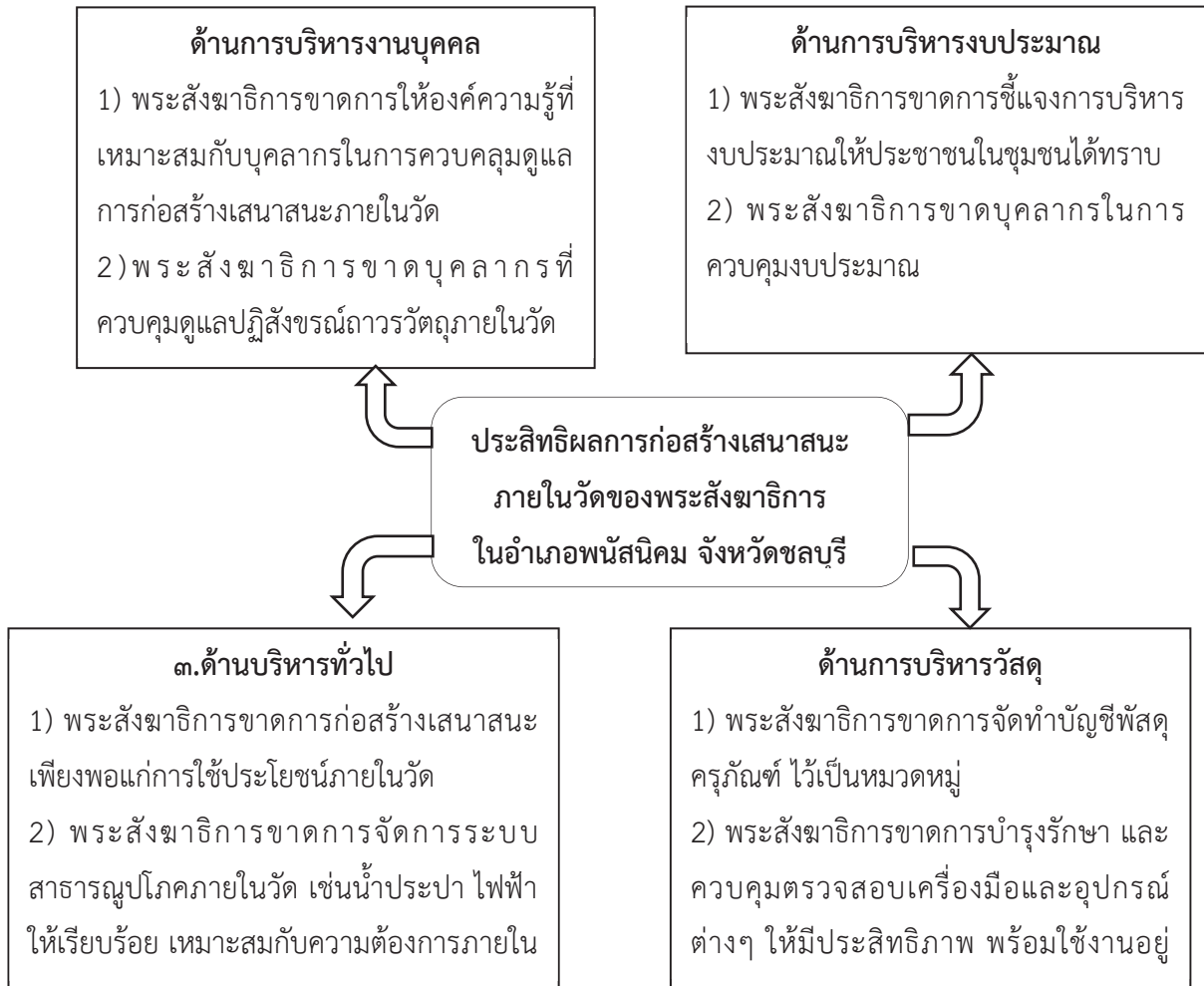
สมมติฐานที่ 4 พระสงฆ์ ที่มีวุฒิการศึกษาเปรียญธรรม ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อประสิทธิผลการก่อสร้างเสนาสนะภายในวัดของพระสังฆาธิการในอำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี จำแนกตามวุฒิการศึกษาเปรียญธรรม โดยภาพรวม ไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ (Phra Athikanwarit Ratanapanyo (Phan Sawat), 2016) ได้ศึกษางานวิจัยเรื่อง “บทบาทในการเผยแผ่พระพุทธศาสนาของพระสงฆ์ในอำเภอบางบาล จังหวัดราชบุรี” ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวม แตกต่างกัน จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ 5 พระสงฆ์ ที่มีวุฒิการศึกษาสามัญ ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อประสิทธิผลการก่อสร้างเสนาสนะภายในวัดของพระสังฆาธิการในอำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี จำแนกตามวุฒิการศึกษาสามัญ โดยภาพรวม ไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ (Phra Athikanmanat Panyawatthano (Ngoe Sawat), 2012) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “ประสิทธิภาพการบริหารจัดการกิจการคณะสงฆ์ด้านการเผยแผ่ ของพระสังฆาธิการ ในอำเภอยะบิง จังหวัดราชบุรี” ผลวิจัยพบว่า โดยภาพรวม ไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ 6 พระสงฆ์ที่มี ตำแหน่งสังฆาธิการ ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อประสิทธิผลการก่อสร้างเสนาสนะภายในวัดของพระสังฆาธิการในอำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี โดยภาพรวม ไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ (Lakkhana Phanthakhetkon, 2014) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “ความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนต่อการบริหารการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กการเทศบาลตำบลลาดยาว อำเภอลาดยาว จังหวัดนครสวรรค์” ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวม ไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย

6. องค์ความรู้จากการวิจัย

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง “ประสิทธิผลการก่อสร้างเสนาสนะภายในวัดของพระสังฆาธิการในอำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี” สามารถสรุปองค์ความรู้ได้ดังนี้

แผนภาพที่ 6.1 องค์ความรู้จากการวิจัย

จากแผนภาพที่ 7.1 พบว่า ประสิทธิผลการก่อสร้างเสนาสนะภายในวัดของพระสังฆาธิการในอำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี

1.ด้านการบริหารงานบุคคล

1.1) พระสังฆาธิการขาดการให้องค์ความรู้ที่เหมาะสมกับบุคลากรในการควบคุมดูแลการก่อสร้างเสนาสนะภายในวัด ดังนั้น พระสังฆาธิการควรมีการฝึกอบรมให้องค์ความรู้ที่เหมาะสมกับบุคลากรภายในวัดเพื่อควบคุมดูแลการก่อสร้างเสนาสนะภายในวัด

1.2) พระสังฆาธิการชาตบุคลาการที่ควบคุมดูแลปฏิสังขรณ์ถาวรวัตถุภายในวัด ดังนั้น พระสังฆาธิการควรจัดหาบุคลากรที่มีความรู้มาควบคุมดูแลปฏิสังขรณ์ถาวรวัตถุภายในวัด

2.ด้านการบริหารงบประมาณ

2.1) พระสังฆาธิการขาดการชี้แจงการบริหารงบประมาณให้ประชาชนในชุมชนได้ทราบ ดังนั้น พระสังฆาธิการมีการชี้แจงการบริหารงบประมาณให้ประชาชนในชุมชนได้ทราบทุกครั้ง

2.2) พระสังฆาธิการขาดบุคลากรในการควบคุมงบประมาณ ดังนั้น พระสังฆาธิการควรจัดหาบุคลากรในการควบคุมงบประมาณ

3.ด้านบริหารทั่วไป

3.1) พระสังฆาธิการขาดการก่อสร้างเสนาสนะเพียงพอแก่การใช้ประโยชน์ภายในวัด เช่น กุฏิ ห้องน้ำ เป็นต้น ดังนั้น พระสังฆาธิการควรมีการก่อสร้างเสนาสนะเพียงพอแก่การใช้ประโยชน์ภายในวัด

3.2) พระสังฆาธิการขาดการจัดการระบบสาธารณูปโภคภายในวัด เช่น น้ำประปา ไฟฟ้า ให้เรียบร้อย เหมาะสมกับความต้องการภายในวัด ดังนั้น พระสังฆาธิการควรมีการจัดการระบบสาธารณูปโภคภายในวัดให้มีความเหมาะสมกับความต้องการภายในวัด

4.ด้านการบริหารวัสดุอุปกรณ์

4.1) พระสังฆาธิการขาดการจัดทำบัญชีพัสดุ ครุภัณฑ์ ไว้เป็นหมวดหมู่ ดังนั้น พระสังฆาธิการควรมีการจัดทำบัญชีพัสดุ ครุภัณฑ์ ไว้เป็นหมวดหมู่

4.2) พระสังฆาธิการขาดการบำรุงรักษา และ ควบคุมตรวจสอบเครื่องมือและอุปกรณ์ต่างๆ ให้มีประสิทธิภาพ พร้อมใช้งานอยู่เสมอ ดังนั้น พระสังฆาธิการควรมีการบำรุงรักษา และ ควบคุมตรวจสอบเครื่องมือและอุปกรณ์ต่างๆ ให้มีประสิทธิภาพ พร้อมใช้งานอยู่เสมอ

7. ข้อเสนอแนะ

7.1 ข้อเสนอแนะทั่วไป

1) พระสังฆาธิการควรมีการจัดหาผู้ที่มีความรู้ความสามารถทางการก่อสร้างและ มอบหมายให้ผู้รู้งานเพื่อทำการควบคุมดูแลและทำรายงานเมื่องานสำเร็จ

2) พระสังฆาธิการควรมีการจัดหาผู้ที่มีความเชี่ยวชาญในการตรวจสอบแบบก่อสร้าง เพื่อ่ายในการจัดหาอุปกรณ์ให้มีความคุ้มค่ากับงบประมาณ และควรตรวจสอบ ในการทำงานก่อสร้างตั้งแต่เริ่มต้นจนแล้วเสร็จ

3) พระสังฆาธิการควรมีการบริหารจัดการบุคลากรภายในวัดเพื่อควบคุมงานก่อสร้างภายในวัด และงานก่อสร้างเสนาสนะควรสร้างตามต้องการในการใช้สอย และคำนึงถึงงบประมาณที่มีอยู่ และมีการดำเนินงานโดยผู้เชี่ยวชาญ

4) พระสังฆาธิการควรมีการจัดทำบัญชีงบประมาณให้มีความชัดเจนและควรมีการจัดหมวดหมู่วัสดุอุปกรณ์เพื่อความเป็นระเบียบและสามารถตรวจสอบได้ง่าย

7.2 ข้อเสนอเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1) ควรศึกษาวิจัยด้าน“ประสิทธิผลการก่อสร้างเสนาสนะภายในวัดของพระสังฆาธิการในจังหวัดชลบุรี” โดยการวิเคราะห์ถึงจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และปัญหาอุปสรรค ในการบริหารจัดการด้านการก่อสร้างเสนาสนะภายในวัดในจังหวัดชลบุรี ครั้งต่อไป

2) ควรศึกษาวิจัยด้าน“การพัฒนารูปแบบการก่อสร้างที่มีหลักวิชาการ เช่น การสร้างอย่างไรให้ประหยัดพลังงาน ส่งผลต่อสภาพแวดล้อมในระยะสั้นและระยะยาว เปรียบเทียบการพัฒนาการเปลี่ยนแปลงครั้งต่อไป

3) ควรศึกษาวิจัยด้าน“การมีส่วนร่วมในการบริหารงานสาธารณูปการในจังหวัดชลบุรี” โดยยึดหลักพุทธธรรม ข้อใดข้อหนึ่ง เพื่อส่งเสริมการศึกษาทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ เพื่อติดตามผลการเปลี่ยนแปลงพัฒนาการในการบริหารจัดการงานสาธารณูปการของพระสังฆาธิการในจังหวัดชลบุรี

References

- Lakkhana Phanthakhetkon. (2014). *The Opinions of Parents of Students Towards Educational Administration of The Child Development Center of Lat Yao Municipality, Lat Yao District, Nakhon Sawan Province*. (Master of Thesis). Graduate School: Mahachulalongkornrajavidyalaya University.
- Panha Saman. (2009). *Study of Administrative Administration in Mahachulalongkornrajavidyalaya University. Wang Noi District Phra Nakhon Si Ayutthaya Province* (Master of Thesis). Graduate School: Mahachulalongkornrajavidyalaya University.
- Phra Athikanwarit Ratanapanyo (Phan Sawat). (2016). *The Role of Propagating Buddhism of Monks in Pak Tho District Ratchaburi Province* (Master of Thesis). Graduate School: Mahachulalongkornrajavidyalaya University.

- Phra Athikanmanat Panyawatthano (Ngoe Sawat). 2012). *Efficiency of The Administration of The Sangha Affairs in Propagation of The Sangha Administrators in Chom Bueng District Ratchaburi Province*. (Master of Thesis). Graduate School: Mahachulalongkornrajavidyalaya University.
- Phra Maha Anusak Chan thralak. (2008). *Problems and Guidelines for Solving The Problems of Temple Management of The Abbot in Maha Sarakham Province* (Master of Thesis). Mahasarakrm University.
- Phra Mongkhon Thitimangkhalo. (2009). *Factors Affecting The Morale of Monks in Propagating Buddhism: A Case Study of Moral Teaching In Schools In The Department of The 15th Sangha Region*. (Master of Thesis). Graduate School: Mahachulalongkornrajavidyalaya University.
- Phra Thiraphong Thirapanyo (Chanthana). (2013). *The Effectiveness of The Administration of Subdistrict Administrative Organizations In Cha-Uat District, Nakhon Si Thammarat Province* (Master of Thesis). Department of Public Administration Graduate School: Mahachulalongkornrajavidyalaya University.
- PhraKasemsak Worasakso (Ar sanathong). (2010). *The Role of Sangha Administrators in Sangha Administration in Chum Saeng District Nakhon Sawan Province* (Master of Thesis). Buddhist Management Graduate School: Mahachulalongkornrajavidyalaya University.
- Phrakhru Palatkittiwat (Khacha Panyatro). (2009). *Temple Management of Buddhist Monks in Bang Len District, Nakhon Pathom Province* (Master of Thesis). Graduate School: Mahachulalongkornrajavidyalaya University.